

TARTALOM

Előszó az olvasóhoz	3
Munkajogi tételek	4
1. Az Mt. Bevezető rendelkezései és jelentőségük	4
1.1. Az Mt. célja – a tisztességes foglalkoztatás követelménye.....	4
1.2. Az Mt. hatálya	5
1.3. Az Mt. területi hatálya.....	6
1.3.1. A jogválasztás szabadsága és korlátai.....	7
1.4. A fiatal munkavállaló.....	8
1.5. Az értelmezési alapelvek.....	8
1.6. Az általános magatartási követelmények	9
1.6.1. Az „adott helyzetben általában elvárható” magatartás.....	9
1.6.2. A jóhiszeműség és a tisztesség.....	11
1.6.3. Az együttműködés kötelezettsége.....	11
1.6.4. A méltányos mérlegelés követelménye.....	13
1.6.5. A tájékoztatás kötelezettsége.....	14
1.6.6. A joggal való visszaélés tilalma	15
1.6.7. A joggal való visszaélés orvoslása.....	17
1.6.8. A munkáltató jogos gazdasági érdekeinek tiszteletben tartása	19
1.6.9. A munkaidőn kívüli magatartás	20
1.6.10. A vélemény szabadságának korlátai	21
1.6.11. A titoktartási kötelezettség	22
1.7. A személyiségi jogok védelme.....	23
1.7.1. A munkavállaló személyiségi jogvédelme – nyilatkozattétel, adatközlés- és kezelés, alkalmassági vizsgálat.....	26
1.7.2. A munkavállaló biometrikus és bűnügyi személyes adatainak kezelése	28
1.7.3. A munkavállaló ellenőrzése, a munkáltató által biztosított számítástechnikai eszközök használata	30
1.8. Az egyenlő bánásmód követelménye	32
1.8.1. A közvetlen hátrányos megkülönböztetés.....	34
1.8.2. A közvetett hátrányos megkülönböztetés.....	35
1.8.3. A zaklatás és a megtorlás	36
1.8.4. Az előnyben részesítés	36
1.8.5. Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülése a foglalkoztatásban... 36	
1.8.6. A bizonyítás különös szabályai	37
1.9. A munkaviszonyra vonatkozó szabály	39
2. A munkaviszonnyal kapcsolatos jognyilatkozatok, a jognyilatkozatok megtételének módja, a határidő és az időtartam számítása	40
2.1. A munkaviszonnyal kapcsolatos jognyilatkozatok.....	40
2.1.1. A megállapodás	40
2.1.2. Az egyoldalú jognyilatkozat	41
2.1.3. Az elállás.....	42
2.1.4. A jognyilatkozat közlése és visszavonása.....	42
2.1.5. A nyilatkozat	42
2.1.6. A kötelezettségvállalás	43
2.1.7. A munkáltatói szabályzat és az egyoldalúan kialakított gyakorlat.....	43
2.1.8. A tájékoztatás	44
2.1.9. A feltétel.....	45

2.2. A jognyilatkozatok megtételének módja	46
2.2.1. A munkáltató képviselője	46
2.2.2. A munkavállaló képviselője	47
2.3. Az alakí köttöttég.....	49
2.3.1. Az írásba foglalás teljesítése, a lényeges adatok.....	51
2.4. A határidő és az időtartam számítása.....	54
3. Az érvénytelenség.....	56
3.1. A semmisség.....	56
3.2. A megtámadhatóság.....	58
3.3. Az érvénytelenség jogkövetkezménye	61
3.3.1. A részleges érvénytelenség	62
3.3.2. A munkaviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozat érvénytelensége ...	62
3.4. A polgári jogi szabályok alkalmazása	63
4. A munkaviszony alanyai, a cselekvőképtelen munkavállaló.....	63
4.1. A munkaviszony alanyai.....	63
4.1.1. A munkáltatói jogalanyiség.....	64
4.1.2. A munkavállalói jogalanyiség	64
4.2. A cselekvőképtelen munkavállaló	64
5. A munkáltató személyében bekövetkező változás	66
5.1. A munkáltató személyében bekövetkező változás jogkövetkezményei	66
5.1.1. A felszámolási eljárás alatt álló munkáltatóra és a pénzügyi közvetítőrendszerre vonatkozó különös szabályok.....	69
5.1.2. Az átadó és az átvevő munkáltató tájékoztatási kötelezettsége	70
5.1.3. Az átadó és átvevő munkáltató egyetemleges felelőssége.....	70
5.1.4. A munkáltató személyében bekövetkező változáshoz kapcsolódó munkavállalói felmondás	70
5.2. Eltérő megállapodás	71
6. A munkaviszony létesítése, a munkaszerződés tartalma, a munkáltató írásbeli tájé- koztatási kötelezettsége.....	72
6.1. A munkaviszony létesítése	72
6.1.1. A munkaszerződés fogalma, a munkaviszony minősítő jegyei.....	72
6.1.2. Az elsődleges minősítő jegyek.....	73
6.1.3. A másodlagos minősítő jegyek	74
6.1.4. A munkaszerződés tartalma és a munkaviszonyra vonatkozó szabályok, az alakiség követelményei, különös munkaviszonylétesítési feltételek	75
6.2. A munkaszerződés tartalma.....	78
6.3. A munkáltató írásbeli tájékoztatási kötelezettsége	80
7. A munkaviszony kezdete, a próbaidő jogi természete, rendeltetése, időtartama.....	81
7.1. A próbaidő	81
7.2. A munkaviszony kezdete.....	82
7.3. Eltérő megállapodás	83
8. A munkaszerződés teljesítése, alapvető kötelezettségek, a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás.....	83
8.1 A munkaszerződés teljesítése, alapvető kötelezettségek	83
8.1.1 A munkáltató alapvető kötelezettségei.....	83
8.1.2. A munkavállaló költségeinek megtérítése.....	84
8.1.3. Az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása.....	85
8.1.4. A munkavállaló alapvető kötelezettségei.....	86
8.1.5. A személyes munkavégzési kötelezettség.....	88

8.1.6. Az általában elvárható szakértelem és gondosság	89
8.1.7. A munkakör ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartás tanúsítása	89
8.1.8. Az együttműködési kötelezettség.....	90
8.1.9. Juttatás elfogadása harmadik személytől.....	90
8.2. A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás	91
9. Az utasítás teljesítésének megtagadása, mentesülés a munkavégzési kötelezettség alól	92
9.1 Az utasítás teljesítésének megtagadása	92
9.2. Mentesülés a munkavégzési kötelezettség alól	94
10. Jogkövetkezmények a munkavállaló vétkes kötelezettségzegésért	95
10.1. Az alkalmazható joghátrányok	96
10.2. Az eljárás szabályai	97
11. A munkaszerződés módosítása	98
11.1. A munkaszerződés kötelező módosítása.....	99
11.1.1. Munkáltatói ajánlat a munkabér módosítására egyes távolléteket követően ..	99
11.1.2. Megfelelő munkakör felajánlása várandós nőnek.....	100
11.1.3. Munkaszerződés módosítási lehetőségek és a kérelemre kötelező részmunka- idő-kikötés	100
11.2. Eltérő megállapodás	101
12. A munkaviszony megszűnése és megszüntetése.....	101
12.1. A munkaviszony megszűnése.....	102
12.1.1. A munkavállaló halála.....	102
12.1.2. A munkáltató jogutód nélküli megszűnése	103
12.1.3. A határozott idő lejártá	103
12.1.4. A munkáltató gazdasági egységének Mt.-n kívüli átvétele.....	104
12.1.5. A megszűnés további törvény szerinti esetei	104
12.2. A munkaviszony megszüntetése.....	104
12.2.1. A közös megegyezés	105
12.2.2. Az indokolási kötelezettséggel kapcsolatos tartalmi elvárások	106
12.2.3. Az indokolás világosságának követelménye.....	107
12.2.4. Az indokolás valóságának követelménye	108
12.2.5. Az indokolás okszerűségének követelménye.....	108
13. A felmondás, a munkavállalói, illetve a munkáltatói felmondás szabályai közötti különbség, a határozatlan és a határozott idejű munkaviszony felmondással történő megszüntetése	109
13.1. A felmondás.....	109
13.2. A határozatlan idejű munkaviszony munkáltatói felmondásának indokolása	110
13.2.1. A munkavállaló magatartása	110
13.2.2. A munkavállaló képességei.....	112
13.2.3. A munkáltató működésével összefüggő körülmény.....	113
13.2.4. Az átszervezés.....	114
13.2.5. A létszámcsökkentés	115
13.2.6. A minőségi csere	116
13.3. A határozott idejű munkaviszony munkáltatói felmondásának indokolása	116
13.4. Munkáltatói felmondás indokolás nélkül	117
13.5. A munkavállalói felmondás szabályai	117

14. A felmondási tilalmak és a felmondási korlátozások, a felmondási idő mértéke, a felmentési idő.....	117
14.1. A felmondási tilalmak	117
14.2. A felmondási korlátozások	119
14.2.1. A védett kor	119
14.2.2. A fizetés nélküli szabadságát gyermeke hároméves kora előtt megszüntető szülő	120
14.2.3. A rehabilitációs ellátásban vagy járadékban részesülők	120
14.3. A felmondási idő mértéke, a felmentési idő	121
14.3.1. A felmondási idő	121
14.3.2. A felmentési idő	122
15. A csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó szabályok.....	123
15.1. A csoportos létszámcsökkentés minősítő jegyei.....	123
15.2. A munkáltató és az üzemi tanács tárgyalása	124
15.3. Döntés a csoportos létszámcsökkentésről	125
15.4. A munkáltató tájékoztatási kötelezettsége	126
15.5. A munkáltató és az üzemi tanács megállapodása	127
16. A végkielégítés.....	127
17. Azonnali hatályú felmondás feltételei, fajtái	129
17.1. Azonnali hatályú felmondás kötelezettségszegés vagy a munkaviszony fenntartását lehetetlenné tevő magatartás miatt	129
17.1.1. Az azonnali hatályú felmondás indokolása.....	130
17.1.2. Súlyos gondatlanság, szándékosság.....	132
17.1.3. A jogszerű munkavállalói azonnali hatályú felmondás – példák az ítélkezési gyakorlatból	132
17.1.4. A jogszerű munkáltatói azonnali hatályú felmondás – példák az ítélkezési gyakorlatból	133
17.1.5. Az azonnali hatályú felmondás közlésére vonatkozó jogvesztő határidők... ..	136
17.1.6. Munkavállalói jogosultságok a munkavállaló azonnali hatályú felmondása esetén	139
17.2. Azonnali hatályú felmondás a próbaidő alatt	140
17.3. A határozott idejű munkaviszony munkáltatói megszüntetése azonnali hatályú felmondással.....	140
18. Eljárás a munkaviszony megszüntetése (megszűnése) esetén	140
18.1. A felek közötti elszámolás szabályai.....	140
18.2. Értékelés a munkavállalóról	142
19. A munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei	142
19.1. A munkáltatói jogellenes munkaviszony-megszüntetés jogkövetkezményei.....	142
19.1.1. A munkáltató kártérítési felelőssége – az elmaradt jövedelem	144
19.1.2. A munkaviszony helyreállítása munkavállalói kérelemre	147
19.2. A munkavállalói jogellenes munkaviszony-megszüntetés jogkövetkezményei..	148
19.3. Eltérő megállapodás	149
20. A munka- és pihenőidő fogalmai, a napi munkaidőre, a munkaidőkeretre és a munkaidő- beosztásra vonatkozó alapvető szabályok.....	149
20.1. A munka- és pihenőidő fogalmai.....	149
20.1.1. A munkaidő fogalma	149
20.1.2. A munkanap, a pihenő- és munkaszüneti nap és a hét	150
20.1.3. A napi- és a beosztás szerinti munkaidő és az éjszakai munka.....	150

20.1.4. A munkáltató tevékenysége	151
20.1.5. A készenléti jellegű munkakör	152
20.2. A napi munkaidőre vonatkozó alapvető szabályok	152
20.2.1. A napi munkaidő	152
20.3. A munkaidőkeretre vonatkozó alapvető szabályok	153
20.3.1. A munkaidőkeret alapján teljesítendő munkaidő megállapítása, tájékoztatás a keret kezdő és befejező időpontjáról.....	154
20.3.2. A munkaidőkeret tartama	154
20.3.3. Eljárás a munkaviszony munkaidőkeret lejárta előtti megszűnése esetén....	155
20.4. A munkaidő-beosztásra vonatkozó szabályok.....	157
20.4.1. A kötetlen munkarend	158
20.4.2. Az általános munkarend, az egyenlőtlen munkaidő-beosztás, a munkaidő-beosztás közlése és módosítása	158
20.4.3. A beosztás szerinti munkaidő tartama.....	160
20.4.4. Az osztott napi munkaidő	162
21. A munkaidő vasárnapra vagy munkaszüneti napra történő beosztása.	
A munkaközi szünet.....	163
21.1. A munkaidő vasárnapra történő beosztása	163
21.2. A munkaidő munkaszüneti napra történő beosztása.....	164
21.3. A munkaközi szünet	165
22. A napi és heti pihenőidőre, illetve a heti pihenőnapra vonatkozó szabályok, és a munka- és pihenőidő nyilvántartása	166
22.1. A napi pihenőidő.....	166
22.2. A heti pihenőnap.....	167
22.3. A heti pihenőidő	168
22.4. A munka- és pihenőidő nyilvántartása	168
23. A rendkívüli munkaidő fogalma, elrendelése, az elrendelésének korlátai, az ügyeletre és készenlétre vonatkozó szabályok	170
23.1. A rendkívüli munkaidő fogalma	170
23.2. A rendkívüli munkaidő elrendelése	171
23.3. A rendkívüli munkaidő mértéke	172
23.4. Az ügyeletre és készenlétre vonatkozó szabályok.....	172
23.4.1. Az ügyelet és a készenlét időtartama	173
23.5. A rendkívüli munkaidő és készenlét elrendelését kizáró vagy korlátozó munkavállalói állapotok és munkakörülmények.....	174
24. A szabadság mértéke és kiadása	175
24.1. A szabadság jogszerző ideje	175
24.2. Az alap- és a pótszabadságok.....	176
24.2.1. Az életkor alapján járó pótszabadság.....	176
24.2.2. A gyermek után és az apáknak járó pótszabadság	176
24.2.3. Pótszabadság jár a fiatal munkavállalónak	177
24.2.4. Pótszabadság a föld alatt vagy az ionizáló sugárzásnak kitett munkahelyen.....	177
24.2.5. Pótszabadság az egészségkárosodott munkavállalónak.....	178
24.2.6. A szabadság arányosítsa és kerekítése	178
24.3. A szabadság kiadása és elszámolása.....	179
24.4. A szabadság pénzbeli megváltása	182
25. A betegszabadság, a szülési szabadság és fizetés nélküli szabadság	183
25.1. Betegszabadság	183
25.2. Szülési szabadság	184

25.3. A fizetés nélküli szabadságok.....	185
25.3.1. A gyermek gondozására biztosított fizetés nélküli szabadság	185
25.3.2. A szülési szabadság és a gyermek gondozására biztosított fizetés nélküli szabadság megszűnése	185
25.3.3. Fizetés nélküli szabadság a gyermek tízéves koráig.....	185
25.3.4. Az ápolási szabadság	186
25.3.5. Fizetés nélküli szabadság a tényleges önkéntes tartalékos katonai szolgálatteljesítéshez.....	186
25.3.6. A fizetés nélküli szabadság igénybevételének közös szabályai	186
26. A munka díjazása, díjazás munkavégzés hiányában, a távolléti díj számítása	187
26.1. Az alapbér.....	187
26.2. A teljesítménybér.....	188
26.2.1. A teljesítménykövetelmény.....	189
26.3. A bérpótlék	190
26.3.1. A vasárnapi- és a munkaszüneti napi pótlék	190
26.3.2. A műszakpótlék	191
26.3.3. Az éjszakai pótlék	192
26.3.4. A rendkívüli munkaidő ellenértéke – bérpótlék vagy szabadidő	192
26.3.5. A készenlétért és az ügyeletért járó bérpótlék.....	194
26.3.6. Egyes bérpótlékok „alapbéresítése”, a bérpótlékátalány	195
26.4. Díjazás munkavégzés hiányában.....	195
26.4.1. Az állásidő.....	196
26.4.2. Mentésülés a munkavégzési kötelezettség alól a munkáltató hozzájárulásával.....	196
26.4.3. Távolléti díjjal fizetett munkavégzési kötelezettség alóli mentesülés	197
26.4.4. A bérpótlék beszámítása a távollétre fizetett díjazásba.....	197
26.5. A távolléti díj számítása.....	197
26.5.1. A távolléti díj számítása havi- és órabér esetén	198
26.5.2. A távolléti díj megállapítása teljesítménybér esetén	198
26.5.3. A bérpótlékok beszámítása a távolléti díjba – a beosztás nélküli munkaidő alóli mentesülés tartamára	199
26.5.4. Az irányadó időszakhoz kapcsolódó különös szabályok	200
26.6. A kötelező legkisebb munkabér, a garantált bérminimum	200
27. A munkabér védelme, a munkabérből való levonás szabályai, a jogalap nélkül kifizetett munkabér visszakövetelése.....	201
27.1. A munkabér védelme.....	201
27.1.1. A havonta történő bérelszámolás szabályai	201
27.1.2. Munkabér kifizetés és elszámolás egyenlőtlen munkaidő-beosztás és órabéres díjazás esetén.....	202
27.1.3. Elszámolás a munkaidőkeret lejártakor	203
27.1.4. A munkabér fizetésének határideje	203
27.1.5. A bérkifizetés egyes kérdései	204
27.1.6. A készpénzben történő bérfizetés.....	204
27.2. A munkabérből való levonás szabályai	205
27.2.1. A munkabérből való levonás feltételei.....	205
27.2.2. A beszámítás tilalma	206
27.2.3. A munkabérrre vonatkozó igényről szóló lemondás és a levonásmentes munkabérrész engedményezésének tilalma	207
27.2.4. A jogalap nélkül kifizetett munkabér	207
27.3. Eltérő megállapodás	208

28. A munkáltató kártérítési felelőssége.....	209
28.1. Felelősség az okozott kárért	209
28.1.1. A munkaviszonnyal összefüggésben okozott kár, az oksági kapcsolat.....	209
28.1.2. A munkáltató mentesülése a kárfelelősség alól.....	211
28.1.3. Mentesülés az ellenőrzési körön kívüli okból bekövetkezett kár esetén	212
28.1.4. A károsult kizárólagos és elháríthatatlan magatartása	213
28.1.5. Kárfelelősség a munkaszerződéstől eltérő, más munkáltatónál történő átmeneti foglalkoztatás esetén	214
28.1.6. A kártérítés mértéke	214
28.1.7. A kármegosztás	215
28.1.8. A kártérítés mérséklése	217
28.1.9. Felelősség a munkavállaló munkahelyre bevitt ingóságaiért	217
28.2. A megtérítendő károk	217
28.2.1. Az elmaradt jövedelem	218
28.2.2. A természetbeni juttatások értéke és a dologi kár	219
28.2.3. A hozzátartozó kára	219
28.2.4. A megtérítendő költségek.....	220
28.2.5. A kártérítés összegéből levonandó tételek	221
28.2.6. A járadék és az általános kártérítés	222
28.2.7. A kártérítés módosítása	222
28.2.8. A szakaszos elévülés	224
28.2.9. A kártérítés módosításával összefüggő adminisztratív kötelezettségek.....	225
28.3. A polgári jogi szabályok alkalmazása	225
28.4. Eltérő megállapodás	225
29. A munkavállaló kártérítési felelőssége, a megőrzési felelősség, felelősség a leltárhiányért, a munkavállalói biztosíték	226
29.1. A felelősség általános szabályai	226
29.1.1. A munkavállaló felróhatósága.....	227
29.1.2. A kártérítés mértéke, a kárigény érvényesítése és a kármegosztás	228
29.2. A megőrzési felelősség.....	228
29.2.1. A felelősség mértéke, mentesülés a felelősség alól.....	229
29.2.2. A különös megőrzési felelősség.....	230
29.3. Több munkavállaló együttes felelőssége.....	230
29.4. Felelősség a leltárhiányért.....	231
29.4.1. A leltárhiány fogalma, a leltáridőszak.....	232
29.4.2. A leltárfelelősségi megállapodás.....	232
29.4.3. A forgalmazási veszteség.....	233
29.4.4. Munkáltatói kötelezettségek a leltárfelelősséggel kapcsolatban.....	234
29.4.5. A leltárhiányért fennálló felelősség mértéke.....	234
29.4.6. A kártérítés mértékét befolyásoló körülmények	235
29.4.7. A leltárhiánnyal kapcsolatos kárigény érvényesítés jogvesztő határideje.....	235
29.5. A munkavállalói biztosíték	235
29.6. A kártérítés mérséklése.....	236
29.7. Eltérő megállapodás	236
30. A határozott idejű munkaviszonyra vonatkozó különös szabályok, munkavégzés behívás alapján.....	236
30.1. A határozott idejű munkaviszonyra vonatkozó különös szabályok.....	236
30.1.1. A határozott idejű munkaviszony korlátai	237
30.2. Munkavégzés behívás alapján.....	238

31. A munkakör megosztása, több munkáltató által létesített munkaviszony, távmunkavégzés	239
31.1. A munkakör megosztása.....	239
31.2. A több munkáltató által létesített munkaviszony.....	240
31.3. A távmunkavégzés.....	241
31.3.1. A munkáltató utasítási és ellenőrzési joga	242
32. A bedolgozói jogviszony és az egyszerűsített foglalkoztatásra vagy alkalmi munkára irányuló jogviszony	243
32.1. A bedolgozói jogviszony	243
32.1.1. A díjazás és a költségtérítés különös szabályai	244
32.2. Az egyszerűsített foglalkoztatásra és az alkalmi munkára irányuló munkaviszony	244
32.2.1. Az egyszerűsített foglalkoztatás.....	245
32.2.2. Az alkalmi munka	245
32.2.3. A munkaviszony-létesítés különös szabályai.....	246
32.2.4. Az Mt.-ből az egyszerűsített foglalkoztatásra nem alkalmazható szabályok	246
33. A köztulajdonban álló munkáltatóval fennálló munkaviszonyra vonatkozó szabályok.....	247
33.1. Szabályozási előzmények, a köztulajdonban álló munkáltató fogalma	247
33.1.1. A többségi befolyás	248
33.2. A kollektív szerződés és a felek megállapodásának korlátozása.....	249
33.3. A tulajdonosi jogokat gyakorlót megillető munkáltatói jogkör.....	250
34. A vezető állású munkavállalóra vonatkozó rendelkezések.....	251
34.1. Vezető állású munkavállaló – a törvény erejénél fogva vagy a munkaszerződés alapján	251
34.2. A vezetői munkaviszony különös szabályai.....	252
34.2.1. A munkaviszonya megszüntetés különös szabályai.....	253
34.2.2. A vezetői összeférhetetlenség	254
35. A munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó legfontosabb rendelkezések	255
35.1. A munkaerő-kölcsönzés jellemzői.....	256
35.1.1. A munkavállaló kikölcsönzésének ideiglenessége.....	257
35.1.2. A kölcsönbeadói jogalanyiség feltételei.....	257
35.1.3. A kölcsönzés tilalma, érvénytelen a munkavállaló elhelyezkedését akadályozó megállapodás, a kölcsönvevő tájékoztatási kötelezettsége.....	258
35.2. A kölcsönbeadó és a kölcsönvevő közötti jogviszony	259
35.2.1. A munkaerő-kölcsönzésről szóló szerződés.....	260
35.2.2. A munkáltatói jogkör megosztása a kölcsönbeadó és a kölcsönvevő között	261
35.2.3. A kölcsönvevő és a kölcsönbeadó tájékoztatási kötelezettsége	261
35.3. A kölcsönzésre irányuló munkaviszony	262
35.3.1. Az egyenlő bánásmód követelménye.....	263
35.3.2. A munkaviszony megszüntetése	264
35.3.3. A kártérítési felelősség	265
35.4. Eltérő megállapodás	266
35.4.1. A munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó, az Mt.-ből kizárt, illetve nem kötelezően alkalmazandó szabályok, valamint különös rendelkezések.....	266
36. A munkaviszonyhoz kapcsolódó egyes megállapodások, a versenytilalmi megállapodás és a tanulmányi szerződés	267
36.1. A versenytilalmi megállapodás.....	267
36.1.1. A munkavállalót terhelő kötelezettség	268

36.1.2. A tilalom ellenértéke	269
36.1.3. Az elállás lehetősége	270
36.1.4. A munkáltató személyében bekövetkező változás, kötbér a megállapodásban	271
36.2. A tanulmányi szerződés	271
36.2.1. A tanulmányi szerződés megkötésének kizárása	272
36.2.2. A munkáltatói szerződésszegés	273
36.2.3. A munkavállalói szerződésszegés	273
36.2.4. A tanulmányi szerződés azonnali hatályú megszüntetése	274
37. A kollektív szerződés megkötése és tartalma, hatálya, megszűnése	274
37.1. A kollektív szerződés megkötése és tartalma	274
37.1.1. A szakszervezet kollektív szerződéskötési képessége.....	275
37.1.2. A kollektív szerződés szabályozási hatásköre, az írásba foglalás követelménye	276
37.2. A kollektív szerződés hatálya	277
37.3. A kollektív szerződés megszűnése	278
37.3.1. A felmondás és a határozott idő lejártá	278
37.3.2. A szerződést kötő fél megszűnése, a szakszervezet kollektív szerződéskötési képességének elvesztése	278
37.4. A munkáltató személyében bekövetkező változás	279
37.5. Eltérő megállapodás és felhatalmazás	279
38. A munkajogi igény érvényesítése	280
38.1. A fizetési felszólítás	282
38.2. A mérlegelési jogkörben hozott munkáltatói döntéssel kapcsolatos igényérvényesítés	282
38.3. Az igény elévülése.....	282
38.3.1. Az elévülés nyugvása	283
38.3.2. Az elévülés megszakítása.....	284
38.4. A 30 napos keresetindítási határidő	284
38.4.1. A határidő elmulasztásának igazolása	286
38.4.2. A kereset halasztó hatálya	286
38.5. A békéltetés	286
38.6. Az ötnapos igényérvényesítési határidő	287
38.7. Felhatalmazás a kollektív szerződés részére az igényérvényesítés Mt.-től eltérő szabályainak megalkotására.....	287
39. A kollektív munkaügyi vita	287
39.1. A döntőbíráskodás	288
Az Mt. záró rendelkezései	289
40. A sztrájkhoz való jog a sztrájról szóló 1989. évi vii. törvény rendelkezései alapján (1/2013.(IV.8.) KMK vélemény a sztrájkjog gyakorlásának egyes kérdéséről).....	294
40.1. A sztrájk joga, a joggyakorlás szabályai.....	294
40.2. A sztrájk megelőzése – az egyeztetés.....	295
40.3. A sztrájk jogellenessége	295
40.4. A sztrájk tilalma.....	296
40.5. További egyeztetés a sztrájk alatt, az elégséges szolgáltatás	297
40.6. A sztrájk jogszerűségének, illetve jogellenességének megállapítása	298
40.7. A jogszerű sztrájkban résztvevők jogosultságai	298

A közsféra munkajoga	300
41. A kit. hatálya, a központosított álláshelyállomány és az álláshely fogalma.....	300
41.1. A Kit. hatálya	300
41.2. A központosított álláshelyállomány	304
41.3. Az álláshely	305
42. A Kit. szerinti kormányzati szolgálati jogviszony és annak alanyai, létesítése.....	310
42.1. A munkáltató és a munkáltatói jogkör gyakorlója.....	310
42.2. A kinevezés általános feltételei	312
42.3. A kiválasztási eljárás, az igazolás.....	315
42.4. A kormányzati szolgálati jogviszony létesítése, az ösztöndíj.....	317
42.5. A kinevezés módosítása.....	320
43. A Kit. szerinti kormányzati szolgálati jogviszony megszűnésére és megszűntetésére vonatkozó főbb rendelkezések	322
43.1. A kormányzati szolgálati jogviszony megszűnése	322
43.2. A kormányzati szolgálati jogviszony megszüntetése	324
43.3. A lemondás	324
43.4. A felmentés	325
43.4.1. A felmentés indokolása – általános szabályok, a lehetséges felmentés	326
43.4.2. A felmentés indokolása – a kötelező felmentés	327
43.4.3. A felmentés két kötelező indoka: a feladatok hatékonyabb ellátása, az érdemtelenység.....	329
43.4.4. A kormányzati igazgatási szerv tájékoztatási kötelezettsége	330
43.4.5. A felmentési idő és a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés	331
43.4.6. A végkielégítés	332
43.4.7. A felmentési védelem: tilalom és korlátozás	334
43.4.8. A jogviszonyváltás	336
43.4.9. Eljárás a jogviszony megszűnése, megszüntetése esetén	337
43.4.10. A jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei.....	338
43.4.10.1. A kormányzati igazgatási szerv jogellenes jogviszony-megszüntetésének jogkövetkezményei	339
43.4.10.2. A kormánytisztviselő jogellenes jogviszony-megszüntetésének jogkövetkezményei	340
43.4.11. Elhelyezkedési- és újraalkalmazási korlátozás	341
44. A kormányzati szolgálati jogviszony tartalma, jogok és kötelezettségek.....	342
44.1. A munkáltatói kötelezettségek	342
44.2. A hivatásetikai követelmények, a kormánytisztviselő kötelezettségei.....	343
44.3. Az utasítás végrehajtásának megtagadása	345
44.4. Az együttalkalmazási tilalom és összeférhetetlenség.....	347
44.4.1. A hozzátartozói összeférhetetlenség	348
44.4.2. Önkormányzati képviselői- és politikai összeférhetetlenség	349
44.4.3. A további munkavégzésre irányuló jogviszonyok létesítése – az engedélyeztetési kötelezettség	349
44.4.4. A gazdasági összeférhetetlenség	350
44.4.5. Az összeférhetetlenséggel kapcsolatos eljárás	350
44.5. A teljesítményértékelés	351
44.6. A képzés	351
44.7. Az elévülés	352

45. A magyar kormánytisztviselői kar jogköre és az érdekegyeztetés	353
45.1 A Magyar Kormánytisztviselői Kar.....	353
45.2. Az érdekegyeztetés.....	357
45.2.1. A kormánytisztviselői érdekegyeztetés.....	357
45.3. A központi érdekegyeztetés.....	359
45.4. A munkahelyi kormánytisztviselői érdekegyeztetés	360
46. A fegyelmi és kártérítési felelősségre vonatkozó főbb szabályok a kit szerinti kormányzati szolgálati jogviszonyban, a közszolgálati döntőbizottság eljárása, a jogvita.....	363
46.1. A kormánytisztviselő kártérítési felelőssége	363
46.1.1. A felelősség általános szabályai	365
46.1.1.1. A kártérítés mértéke, a kármegosztás.....	366
46.1.2. A megőrzési felelősség	367
46.1.3. A leltárhányért fennálló felelősség.....	367
46.1.4. Több kormánytisztviselő együttes felelőssége.....	368
46.1.5. A kártérítés jogcímei, módja és a kár összegének meghatározása.....	368
46.1.6. A kártérítési felelősség megállapítása	369
46.1.7. A kártérítés alóli részbeni mentesítés.....	369
46.2. A kormányzati igazgatási szerv kártérítési felelőssége	369
46.2.1. A felelősség általános szabálya, mentesülés a felelősség alól, a kármegosztás	371
46.2.2. Felelősség a kormánytisztviselő munkahelyre bevitt ingóságaiért.....	372
46.2.3. A kártérítés mértéke és módja.....	372
46.3. A fegyelmi felelősség	372
46.3.1. A fegyelmi felelősség feltételei.....	374
46.3.2. A fegyelmi büntetések.....	374
46.3.3. A fegyelmi büntetés hatálya	375
46.3.4. Az állásból történő felfüggesztés	375
46.3.5. A fegyelmi eljárás megindítására vonatkozó határidők	375
46.4. A Közszolgálati Döntőbizottság	376
46.5. A jogvita	376
46.5.1. Az igényérvényesítés és a bírósághoz fordulás.....	378
46.5.2. A KDB eljárása	378
46.5.3. A KDB határozatának bírósági felülvizsgálata	379
47. A Kttv. hatálya, a kttv. szerinti kormányzati szolgálati jogviszony alanyai, jellege	380
47.1. A Kttv. hatálya	380
47.2. A kormányzati szolgálati jogviszony alanyai, jellege	382
48. A közalkalmazotti jogviszonyra vonatkozó szabályok, a közalkalmazotti jogviszony alanyai, létesítése, megszüntetése.....	383
48.1. A közalkalmazotti jogviszony – a Kjt. hatálya	383
48.2. A közalkalmazotti jogviszonyra vonatkozó szabályok.....	385
48.3. A közalkalmazotti jogviszony létesítése.....	386
48.3.1. A pályázat.....	389
48.3.2. A magasabb vezető és a vezetői megbízásra szóló pályázat.....	391
48.3.3. A pályázattal kapcsolatos jogviták	392
48.3.4. A közalkalmazotti jogviszony létesítése, a kinevezés.....	392
48.3.5. A határozott idejű kinevezés	394
48.3.6. A próbaidő.....	396
48.3.7. A gyakornoki idő	397

48.4. A vezetői státusz közalkalmazotti jogviszonyban	400
48.4.1. A vezetői megbízás	401
48.4.2. Lemondás a vezetői megbízásról	402
48.4.3. A vezetői megbízás visszavonása	402
48.4.4. A megbízás jogellenes visszavonása.....	403
48.5. A részmunkaidő kötelező kikötése közalkalmazotti kérelemre.....	404
48.6. A helyettesítési díj, a munkáltató személyében bekövetkező változás.....	405
48.7. A közalkalmazotti jogviszony megszűnése és megszüntetése – a jogcímelek.....	406
48.7.1. A közalkalmazotti jogviszony megszűnése.....	407
48.7.2. A közalkalmazotti jogviszony megszüntetése.....	408
48.8. A munkáltató jogállásának megváltozása.....	408
48.9. Az áthelyezés.....	413
48.10. A határozott idejű közalkalmazotti jogviszony megszüntetése	414
48.11. A lemondás	415
48.12. A rendkívüli lemondás.....	416
48.13. A felmentés.....	418
48.13.1. A felmentés megelőzése (1.) – a munkakör felajánlási kötelezettség.....	420
48.13.2. A felmentés megelőzése (2.) – a részmunkaidő kikötése.....	421
48.13.3. A felmentés megelőzésére irányuló szabályokhoz kapcsolódó eljárási kötelezettségek (1.).....	422
48.13.4. Önkormányzatok megállapodási lehetősége a felmentés megelőzése érdekében	423
48.13.5. A felmentés megelőzésére irányuló szabályokhoz kapcsolódó eljárási kötelezettségek (2.).....	424
48.13.6. A közoktatásra vonatkozó különös szabály	425
48.13.7. A felmentési idő kezdetének különös szabálya.....	425
48.13.8. A felmentési védelem különös szabálya állás- vagy részmunkaidő felajánlási kötelezettség esetén	425
48.13.9. A felmentés korlátozása – a különösen indokolt eset	426
48.13.10. A felmentési idő	427
48.14. A rendkívüli felmentés.....	429
48.15. A közalkalmazotti igazolás	429
48.16. A végkielégítés	430
49. A kártérítési felelősségre vonatkozó főbb rendelkezések a közalkalmazotti jogviszonyban.....	434